

Olmert, contra les cordes

El primer ministre d'Israel, Ehud Olmert, està passant el moment més baix d'ençà que va assumir el càrrec. Sis mesos després de la guerra al Líban les enquestes li són del tot desfavorables i, per acabar-ho d'adobar, la justícia ha obert una investigació contra ell.

El primer ministre israelià Ehud Olmert no deixa de rebre cops. Un any després d'assumir la direcció del Govern de manera interina després de la malaltia d'Ariel Sharon, la seva llista de problemes supera amb escreix la de fites aconseguïdes. Investigat judicialment, enfonsat en les enquestes, perdut en el terreny diplomàtic i abandonat pel seu home al capdavant de l'exèrcit, a Israel quasi tothom pensa que és només qüestió de temps que acabi caient. De fet, la guerra del Líban de l'estiu passat ha esdevingut la maledicció d'Olmert, el principi d'una patinada cap als inferns de la impopularitat. Israel fracassà en els seus dos objectius marcats a l'inici: el rescat dels dos soldats segrestats i la derrota definitiva de Hezbol·lah. El final, en taules, provocà un trauma immens en un país acostumat a guanyar

en el primer assalt i a sentir-se protegit pel seu poder de dissuasió, ara ferit.

Des de l'alto el foc, el cap d'estat, Dan Halutz, s'havia convertit en el company de combat de les crítiques. De fet, totes es basaven en diverses investigacions internes que revelaven un munt d'errades, des de precipitació per anar a la guerra fins a mala comunicació entre els comandaments militars, o fins i tot deficiències d'abastiment. La recent dimissió de Halutz ha obert la veda perquè rodin també els caps dels seus valedors principals: Olmert i el ministre de Defensa, Amir Peretz, els quals van intentar, fins a l'últim instant, de convèncer-lo perquè es mantingués en el càrrec. "Fins ara existia el sentiment que els tres eren intocables mentre estiguessin junts. La dimissió de Halutz ha traslladat tota la pressió a Olmert i Peretz", explica a EL TEMPS el subdirector del

Centre Global d'Investigació per a Assumptes Internacionals (GLORIA, en sigla en anglès), Cameron Brown.

Però encara falta l'últim i definitiu assalt, per a l'examen de consciència de la guerra: les conclusions de la comissió estatal Winograd, encarregada d'avaluar la direcció militar i política de la contesa. "La seva posició és tan dèbil que a la mínima acusació de responsabilitat, l'oposició i un sector important de la societat li demanarà la dimissió", assegura el politòleg Eytan Gilboa, expert en temes militars. Al seu favor juguen els interrogants sobre la imparcialitat de la comissió, nomenada pel Govern en contra de l'opinió majoritària, partidària d'un tribunal independent.

Enquestes a la contra. La comissió Winograd és només un dels molts fronts que Olmert té oberts. En un

temps rècord, l'advocat i antic alcalde de Jerusalem s'ha creat enemics pertot. "És el més impopular dels primers ministres de la història d'Israel, té la premsa en contra i tampoc no té la possibilitat de llançar una iniciativa diplomàtica d'envergadura perquè, en aquesta conjuntura, es consideraria una cortina de fum", assegura Cameron Brown. Les enquestes són aclaparadores. Només un 15% dels israelians aproven la seva gestió, enfront del 10% encara pitjor del laborista Amir Peretz. El seu partit, Kadima, fundat a final del 2005, s'enfonsa amb només un 12% de la intenció de vot, enfront del 29% que obté la dreta del Likud.

Això no obstant, pitjor és encara la pluja d'escàndols de corrupció que esquitxen el país i en algun cas el Govern. A la dimissió del seu ministre de Justícia, Haim Ramon, després de les acusacions de comportament indecent per fer un petó amb llengua a una treballadora, el possible processament per violació del president Moshe Katsav, suspès del seu càrrec pel Parlament per tres mesos, les escoltes il·legals en la cúpula policial, cal afegir l'arrest domiciliari de la cap de gabinet d'Olmert, involucrada en un presumpte cas d'estafes i suborn a Hisenda.

Per rematar-ho, el fiscal general ha decidit obrir al primer ministre una investigació per un presumpte tracte de favor durant la venda del Banc Leumi, venda que es va dur a terme quan era ministre de Finances. Una agulla en un paller, perquè sobre Olmert, amant de fer-se un lloc en els cercles del diner i el poder, pesen també altres sospites sobre les quals treballa la justícia.

No tot és dolent. Al seu favor el líder de Kadima només té la bona marxa de l'economia i la solidesa numèrica de la seva coalició, que controla 72 dels 120 escons del Parlament. Però aquí també haurà d'acabar arreglant algunes goteres. Amir Peretz, líder dels laboristes, i Avigdor Lieberman, de l'extremista Israel Beitenu ("Israel és casa nostra"), s'odien a mort. El primer va prometre que no faria mai coalició amb Lieberman, però es retractà per conservar el càrrec. Per això, si Peretz perd les primàries al maig davant d'Ehud Barak és possible que el seu partit es replantegi la seva presència a la coalició.

Tota la premsa ha criticat durament la covardia d'Olmert per no destituir el devaluat Peretz, amb qui ha deixat de parlar-se a nivell personal. "Si el primer ministre tingués alguna qualitat de lideratge, hauria reemplaçat Peretz ja fa temps, ja que ningú, ni el Govern ni el seu partit, no el considera un bon titular de Defensa", escrivia un editorial molt crític de Haaretz.

Aquesta és només una gota dels problemes que Olmert afronta dins del seu Govern. El ministre de l'Habitatge i membre també de Kadima Meir Sheerit, el criticava aquest mes passat per no consultar les decisions amb el seu gabinet. "La seva conducta està fent mal al país", deia mentre deixava caure que aquest sentiment de marginació el comparteixen també Peretz, la ministra d'Exteriors, Tzipi Livni, i el de Transports, Saúl Mofaz.

L'amenaça que ve de dins. Ateses les circumstàncies, tant l'ambiciosa Livni –l'única a qui continuen respectant les enquestes– com Peretz han formulat plans diplomàtics creats d'amagat del primer ministre. I mentrestant, Olmert continua vagarejant sense una idea clara per resoldre el conflicte palestí i traçar les fronteres definitives d'Israel, com va prometre en campanya. "Des que la guerra del Líban va llençar a la brossa els seus plans unilaterals a Cisjordània, ha estat incapaç de formular una nova estratègia. Olmert no és un ideòleg ni un home de l'estat, és un polític de passadissos", opina l'analista Cameron Brown.

Amb tants focs encesos, a Israel gairebé tothom opina que el primer ministre haurà de dimitir tard o d'hora. "La meua impressió és que acabarà renunciant i que el substituirà en el càrrec Tzipi Livni sense haver d'anar a unes eleccions anticipades, com passà amb Golda Meir després de la guerra de Yom Kippur", assegura Eytan Gilboa. Aquest sembla el destí de tot primer ministre israelià que acaba empantanegat en una guerra sense fruits. Li passà a Meir, li passà a Menahem Begin en el Líban i, ara, en una repetició de la història, tot indica que també li passarà a Olmert.

*Ricardo Mir
Jerusalem*